

PLACHETA PARTICIPĂRII ROMÂNIEI LA ÎNCORONAREA REGELUI GEORGE AL V-LEA AL MARII BRITANII

Manuela Salomeea Dima

În colecția Muzeului Național de Istorie a României se găsesc, într-un număr relativ mic¹, medalii, plachete, decorații și ordine britanice, nevalorificate, din punct de vedere științific, până acum. Majoritatea pieselor provin din diferite colecții mai vechi, motiv pentru care nu se cunosc amănunte privind conferirea lor unor persoane anume. Dintre toate piesele studiate, cea mai semnificativă pentru evidențierea unei legături directe cu țara noastră considerăm a fi cea la care ne vom referi în continuare.

Este vorba despre placheta participării României la încoronarea regelui George al V-lea al Marii Britanii, eveniment petrecut la data de 22 iunie 1911. În colecția muzeului am găsit două astfel de plachete, identice ca dimensiuni și reprezentări, una aflată în fondul Bancă pv 2547, iar cealaltă în fondul Moscova pv 1209.

Gravorul acestei plachete este cunoscutul artist Tony Szirmay, un medalist prolific și foarte apreciat în epocă. Placheta trădează marca personalității sale, deserul fiind realizat într-un stil propriu. Piesa este din bronz și are lungimea de 75 mm, iar lățimea de 53 mm. Latura superioară este semicirculară. Pe avers sunt gravate busturile acolate ale regelui George al V-lea și reginei Mary, din profil spre stânga. Sub acestea apar ramuri de trandafir, laur și ciulin, înfășurate de o panglică pe care scrie GEORGE V și mai jos, MARY. În câmp, dreapta, în spatele bustului regelui se observă semnătura gravorului SZIRMAY. Reversul este ocupat în prim-plan de două personaje feminine. Cel din stânga, purtând lauri pe cap, stă jos și scrie pe o tăbliță. Personajul din partea dreaptă, în picioare, ține în mâna sa dreaptă, întinsă în sus, o coroană sub care apare data încoronării pe două rânduri 22 JUNE/1911. Cealaltă mână, îndreptată în jos, arată spre o ramură de stejar, sub care scrie PAX. În fundal, spre dreapta, se observă fațada impunătoare a catedralei Westminster. În exergă este înscrisă legenda pe două rânduri PARTICIPATION/OF ROUMANIA, iar în colțul din dreapta semnătura gravorului SZIRMAY. Pe muchia bazei este imprimat BRONZE.

George al V-lea s-a născut în anul 1865 și era cel de al doilea fiu al regelui Eduard al VII-lea și al reginei Alexandra, sora împărătesei Maria a Rusiei. Astfel, George era văr primar al țarului Nicolae al II-lea, dar și al altor suverani europeni (Wilhelm al II-lea, împăratul Germaniei, regina Victoria a Spaniei, regina Maria a României, regii Constantin și Sofia ai Greciei). În anul 1893 se căsătorește cu principesa Victoria Mary de Teck și împreună vor avea cinci fii și o fiică. În 1901, la moartea reginei Victoria, când tatăl său a venit la tron, George a devenit Prinț de Wales. În 1910, la 6 mai s-a stins din viață Eduard al VII-lea și George ajunge rege al Marii Britanii.

Încă de pe vremea când era prinț, George a servit în marina militară britanică și timp de 30 de ani, a parcurs toate gradele, până va ajunge în fruntea flotei, fapt care i-a atras denumirea de *regele-amiral*.

În urma unor dispute, în condițiile războiului, printr-o proclamație din 17 iulie 1917 regele George renunță la toate titlurile germane și hotărăște ca numele casei regale britanice să se schimbe din Saxa-Coburg-Gotha în cel de Windsor. În prealabil, anunțase pe acei principii aparținând familiei sale, care erau supuși britanici, să abandoneze titlurile germane, în favoarea celor englezești.

¹ Numărul lor este de circa 100 de exemplare.

În mai 1935, suveranii britanici și-au sărbătorit 25 de ani de domnie, eveniment comemorat și el prin emisiuni medalistice, dintre care și muzeul nostru posedă un frumos exemplar din argint.

Din păcate, după doar câteva luni de la împlinirea jubileului, la începutul anului 1936, regele George moare și este înmormântat alături de alți membri ai familiei regale, la Windsor.

În ciuda vieții private simple pe care a hotărât să o imprime dinastiei, la marile evenimente, regele a încercat să continue și chiar să depășească prin strălucire splendidele ceremoniale ale erei eduardiene². Acest fapt este demonstrat și de grija minuțioasă cu care au fost organizate fastuoasele sărbători, inaugurări și recepții, cu prilejul evenimentului din 22 iunie 1911.

Încoronarea a decurs după cel de al IV-lea și cel mai important ritual englez, folosit neîntrerupt, cu mici modificări, de la introducerea lui, în 1307³. Motivul pentru care a fost preferat este complexitatea lui și adâncile semnificații, care fac mai strânsă apropierea dintre suveran, puterea divină și popor. Încoronarea s-a desfășurat în locul tradițional pentru oficierea acestor evenimente, catedrala Westminster Abbey, împodobită special și pregătită pentru a găzdui 7000 de persoane⁴, o parte dintre acestea fiind capete încoronate și principii moștenitori.

Suveranii României au fost reprezentați la Londra de principii moștenitori Ferdinand și Maria, însoțiți de doamnele Știrbey și Poenaru și de lt.-col. Berindei. Au plecat pe 3/16 iunie și s-au întors pe 28 iunie/11 iulie⁵.

În timpul vizitei lor în Anglia, cei doi principii s-au bucurat de o deosebită atenție din partea gazdelor, în special principesa Maria, căreia i se acorda întotdeauna un loc de onoare alături de unul dintre cei doi suverani englezi, lucru deloc surprinzător, ținând cont de faptul că era verișoară primară a regelui George al V-lea.

De altfel, la balurile și festivitățile anterioare și ulterioare încoronării, viitoarea regină a României a fost mereu admirată pentru frumusețea și grația sa⁶.

Legătura de sânge amintită a fost un factor important în schimbarea orientării politicii externe și a alianțelor create. Se știe că Maria, devenită regină, a militat pentru apropierea de Antantă mizând pe înrudirea ei cu suveranii Marii Britanii și ai Rusiei.

Dacă începutul apropierei țării noastre de o mare putere, în general puțin interesată de noi, îl putem considera stabilit prin căsătoria principelui Ferdinand cu o principesă din casa britanică, cu atât mai mult, participarea moștenitorilor tronului românesc la această încoronare, a creat noi posibilități de orientare politică și diplomatică, în funcție de interesele românești în preajma războiului mondial, ce avea să izbucnească nu peste mult timp.

The Plaquette of the Participation of Roumania at the Coronation of King George V of Great Britain (Abstract)

The author presents two identical bronze plaquettes kept in the collection of the National History Museum of Romania. These plaquettes were issued for the coronation of King George V of Great Britain (1910-1936) and awarded to the members of the Romanian delegation participated at this event. The plaquette was designed by Tony Szirmay, one of the most fashionable medalist at that time.

² *Encyclopaedia Britannica. A New Survey of Universal Knowledge*, Londra-Chicago, 1951, vol. 10, p. 190.

³ *The Illustrated London New Record of the Coronation Service and Ceremony. King Edward VII and Queen Alexandra*, Londra, 1902, p. 38.

⁴ Descrierea întregului ceremonial al încoronării se găsește și în ziarele românești de epocă.

⁵ *Seara*, nr. 498, vineri 3 iunie 1911, p. 3

⁶ *Seara*, nr. 509, marți 14 iunie 1911, p. 3.



Placheta participării României la încoronarea regelui George al V-lea al Marii Britanii
(Fond Bancă, pv 2547)